STATUT

Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej

w Komorowie

STATUT 1
ZESPOŁU SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCHW KOMOROWIE 1
ROZDZIAŁ 1 3
Postanowienia wstępne 3
ROZDZIAŁ 2 5
Cele i zadania zespołu 5
ROZDZIAŁ 3 8
Sposoby realizacji zadań 8
ROZDZIAŁ 4 8
Organizacja i świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej 8
ROZDZIAŁ 5 8
Organy zespołu oraz ich zadania 8
ROZDZIAŁ 6 13
Organizacja pracy Zespołu Szkół Ogólnokształcących 13
ROZDZIAŁ 7 16
Nauczyciele i inni pracownicy zespołu 16
ROZDZIAŁ 8 23
Bezpieczeństwo 23
ROZDZIAŁ 9 26
Postanowienia końcowe 26

ROZDZIAŁ 1

Postanowienia wstępne

§1

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie powołany został do istnienia Decyzją nr 136 Kuratora Oświaty w Warszawie z dnia 17.06.1993r.

§2

1. Pełna nazwa zespołu brzmi: Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie.
2. W skład zespołu wchodzi:
   1) Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie,
   2) Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie.
3. Nazwy szkół wchodzących w skład zespołu szkół używane są w pełnym brzmieniu.
4. Siedzibą zespołu jest Komorów. Adres zespołu to: Zespół Szkół Ogólnokształcących al. Marii Dąbrowskiej 12/20, 05-806 Komorów.
5. Szkoła posiada własny Sztandar oraz Logo.
6. Patronką szkół wchodzących w skład zespołu jest Maria Dąbrowska.

§3

1. Zespół jest jednostką budżetową Gminy Michałowice, pokrywającą swoje wydatki bezpośrednio z budżetu gminy i prowadzącą gospodarkę finansową według zasad określonych w Ustawie o finansach publicznych.
2. Uzyskiwane przez szkołę dochody własne są gromadzone na wydzielonym rachunku dochodów własnych.

§4

1. Organem prowadzącym Zespół Szkół Ogólnokształcących w Komorowie jest Gmina Michałowice z siedzibą w Regułach, aleja Powstańców Warszawy 1 05-816 Michałowice.
2. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad Zespołem jest Mazowiecki Kurator Oświaty w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa.

§5

1. Cykl kształcenia trwa:
   1) w szkole podstawowej trwa 8 lat i jest podzielony na dwa etapy edukacyjne
      a) I etap edukacyjny obejmujący klasy I – III szkoły podstawowej – edukacja wczesnoszkolna,
      b) II etap edukacyjny obejmujący klasy IV – VIII szkoły podstawowej;
   2) w liceum ogólnokształcącym cykl kształcenia trwa 4 lata.
2. W szkole podstawowej funkcjonuje oddział przedszkolny, w którym dzieci odbywają roczne przygotowanie przedszkolne.
3. W liceum ogólnokształcącym mogą być tworzone oddziały sportowe, w których prowadzone będzie szkolenie sportowe w jednej lub kilku

dyscyplinach sportu.

4. W Szkole Podstawowej mogą być tworzone odziały integracyjne.
5. W Liceum Ogólnokształcącym mogą być tworzone oddziały dwujęzyczne.

§6

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących prowadzi stronę internetową. Adres strony: komorow.edu.pl.
2. Szkoła prowadzi biuletyn informacji publicznej pod adresem: http://www.bip.sk.michalowice.pl/.
3. W szkole funkcjonuje elektroniczny dziennik za pośrednictwem strony https://uonetplus.vulcan.net.pl/michalowice. Oprogramowanie oraz usługi z nim związane dostarczane są przez firmę zewnętrzną, współpracującą ze szkołą. Podstawą działania dziennika elektronicznego jest umowa podpisana przez Dyrektora Szkoły i uprawnionego przedstawiciela firmy dostarczającej i obsługującej system dziennika elektronicznego.

§7

1. Ilekroć w dalszych przepisach bez bliższego określenia mowa jest o:
   1) zespole – rozumie się przez to Zespół szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   2) oddziale przedszkolnym – należy przez to rozumieć Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   3) szkole bez bliższego określenia należy przez to rozumieć wszystkie jednostki organizacyjne wchodzące w skład zespołu;
   4) szkole podstawowej – rozumie się przez to Szkołę Podstawową im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   5) liceum ogólnokształcące – rozumie się przez to Liceum Ogólnokształcące im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   6) dyrektorze, radzie pedagogicznej, radzie rodziców, samorządzie uczniowskim – rozumie się przez to organy działające w zespole;
   7) nauczycielu – rozumie się przez to także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego zatrudnionego w zespole;
   8) wychowawcy – rozumie się przez to nauczyciela, którego szczególnej opiece wychowawczej powierzono jeden z oddziałów w szkole;
   9) uczniach – rozumie się przez to uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   10) rodzicach – należy przez to rozumieć rodziców i prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem;
   11) wychowanku – należy przez to rozumieć dzieci odbywające obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie;
   12) statucie – rozumie się przez to Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Komorowie;
   13) organie prowadzącym – rozumie się przez to Gminę Michałowice;
   14) organie sprawującym nadzór pedagogiczny – rozumie się przez to Mazowieckiego Kuratora Oświaty;
   15) ustawie o systemie oświaty – należy przez to rozumieć ustawę z dnia

7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 ze zmianami);

16) prawie oświatowym – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zmianami),

17) karcie nauczyciela- należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021, poz. 1762 ze zmianami).

18) Komisji rekrutacyjnej – rozumie się przez to zespół powołany przez dyrektora spośród nauczycieli zatrudnionych w odpowiednim typie szkoły w składzie: dyrektor lub jego zastępca, wychowawcy klas III i IV szkoły podstawowej oraz wychowawcy klas I liceum.

ROZDZIAŁ 2

Cele i zadania zespołu

§8

1. Szkoły wchodzące w skład zespołu realizują cele i zadania określone w Ustawie o systemie oświaty oraz w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, a także zawarte w Programach wychowawczo-profilaktycznych dostosowanych do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska.
2. Głównymi celami szkoły jest:
   1) prowadzenie kształcenia i wychowania służącego rozwijaniu u uczniów poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultur Europy i świata;
   2) zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju;
   3) dbałość o wszechstronny rozwój każdego ucznia;
   4) realizacja prawa do nauki obywateli zagwarantowana w art. 70 Konstytucji RP, na zasadach określonych w statucie i stosownie do formy organizacyjnej szkoły oraz prawa do wychowania i opieki odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;
   5) realizowanie programu nauczania skoncentrowanego nauczaniu, na jego indywidualnym tempie rozwoju i możliwościach uczenia się;
   6) respektowanie trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń – szkoła – dom rodzinny;
   7) rozwijanie predyspozycji i zdolności poznawczych ucznia;
   8) kształtowanie u ucznia pozytywnego stosunku do nauki oraz rozwijanie ciekawości w poznawaniu otaczającego świata i w dążeniu do prawdy;
   9) poszanowanie godności; zapewnienie uczniowi przyjaznych, bezpiecznych i zdrowych warunków do nauki, działania indywidualnego i zespołowego, rozwijania samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie;
   10) dbałość o to, aby dziecko mogło nabywać wiedzę i umiejętności potrzebne do rozumienia świata, w tym zagwarantowanie mu dostępu do różnych źródeł informacji i możliwości korzystania z nich;
   11) sprzyjanie rozwojowi cech osobowości koniecznych do aktywnego i etycznego uczestnictwa w życiu społecznym.
3. Do zadań Szkoły należy:

1) zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczniów w szkole oraz zapewnianie bezpieczeństwa na zajęciach organizowanych przez szkołę;
2) zorganizowanie systemu opiekuńczo-wychowawczego odpowiednio do istniejących potrzeb;
3) kształtowanie środowiska wychowawczego, umożliwiającego pełny rozwój umysłowy, emocjonalny i fizyczny uczniów w warunkach poszanowania ich godności osobistej oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej;
4) realizacja programów nauczania, które zawierają podstawę programową kształcenia ogólnego dla przedmiotów objętych ramowym planem nauczania;
5) rozpoznawanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów i wykorzystywanie wyników diagnoz w procesie uczenia i nauczania;
6) organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom i nauczycielom stosownie do potrzeb i zgodnie z odrębnymi przepisami;
7) organizowanie obowiązkowych i nadobowiązkowych zajęć dydaktycznych z zachowaniem zasad higieny psychicznej;
8) dostosowywanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów lub poszczególnego ucznia;
9) wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt umożliwiający realizację zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zadań statutowych szkoły;
10) organizacja kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów niepełnosprawnych oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanych społecznie w formach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
11) wspomaganie wychowawczej roli rodziców;
12) umożliwianie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej;
13) zapewnienie, w miarę posiadanych środków, opieki i pomocy materialnej uczniom pozostających w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
14) sprawowanie opieki nad uczniami szczególnie uzdolnionymi poprzez umożliwianie realizowania indywidualnych programów nauczania
15) skuteczne nauczanie języków obcych poprzez dostosowywanie ich nauczania do poziomu przygotowania uczniów;
16) zapewnienie opieki zdrowotnej przez szkolną służbę zdrowia;
17) upowszechnianie wśród uczniów wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz wykorzystywanie różnych form organizacyjnych nauczania;
18) przygotowanie uczniów do podejmowania przemyślanych decyzji, poprzez umożliwienie im samodzielnego wyboru części zajęć edukacyjnych;
19) kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania wolnego czasu;
20) rozwijanie u uczniów dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu;
21) zorganizowanie stołówki lub innej formy dożywiania uczniów;
22) współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym m.in. policją, stowarzyszeniami, parafią, rodzicami w celu kształtowania środowiska wychowawczego w szkole;
23) kształtowanie i rozwijanie u uczniów postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich, jak uczciwość,

wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, kultura osobista, kreatywność, przedsiębiorczość, gotowość do uczestnictwa kulturze, podejmowanie inicjatyw i pracy zespołowej;

24) kształtowanie postawy obywatelskiej, poszanowania tradycji i kultury narodowej, a także postaw poszanowania dla innych kultur i tradycji;

25) upowszechnianie wśród uczniów wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie właściwych postaw wobec problemów ochrony środowiska;

26) zapobieganie wszelkiej dyskryminacji;

27) stworzenie warunków do nabywania przez uczniów umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej na zajęciach z różnych przedmiotów;

28) prowadzenie edukacji medialnej w celu przygotowania uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów;

29) ochrona uczniów przed treściami, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, a w szczególności instalowanie programów filtrujących i ograniczających dostęp do zasobów sieciowych w Internecie;

30) egzekwowanie obowiązku szkolnego w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji;

31) dokumentowanie procesu dydaktycznego, wychowawczego i opiekuńczego, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o dokumentacji szkolnej i archiwizacji.

§9

Zespół kładzie bardzo duży nacisk na współpracę ze środowiskiem, systematycznie diagnozuje oczekiwania wobec szkoły, stwarza mechanizmy zapewniające możliwość realizacji tych oczekiwań.

§10

Zespół systematycznie diagnozuje osiągnięcia uczniów, stopień zadowolenia uczniów i rodziców, realizację zadań wykonywanych przez pracowników szkoły i wyciąga wnioski z realizacji celów i zadań szkoły.

§11

Cele i zadania poszczególnych szkół realizują nauczyciele wraz z uczniami na zajęciach klasowo-lekcyjnych, sportowych, zajęciach pozalekcyjnych i w działalności pozaszkolnej.

§12

1. Działalność edukacyjna szkoły określona jest przez:

1) Szkolne zestawy programów nauczania, które uwzględniają wymiar wychowawczy, obejmują całą działalność szkół z punktu widzenia dydaktycznego;

2) Programy wychowawczo-profilaktyczne poszczególnych szkół, obejmujące wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym dostosowany do wieku uczniów i potrzeb;

2. Szkolny zestaw programów nauczania oraz programy wychowawczo-profilaktyczne poszczególnych szkół tworzą spójną całość i uwzględniają wszystkie wymagania opisane w podstawie programowej.

Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak i każdego nauczyciela

§13

1. Polityka bezpieczeństwa prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zespół reprezentowany przez Dyrektora jest Administratorem Danych Osobowych (ADO) .
2. Podstawowymi dokumentami określającymi zasady przetwarzania danych osobowych w szkole są:
   1) Polityka bezpieczeństwa Zespołu;
   2) Instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych w Zespole.

ROZDZIAŁ 3
Sposoby realizacji zadań

§14

Sposoby realizacji zadań w szkole podstawowej i liceum określone są odpowiednio w Statutach: Szkoły Podstawowej i Liceum.

ROZDZIAŁ 4
Organizacja i świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej

§15

Organizacja i świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole podstawowej i liceum określone są odpowiednio w statutach tych szkół.

ROZDZIAŁ 5

Organy zespołu oraz ich zadania

§16

1. Organami Zespołu są:
   1) Dyrektor Zespołu;
   2) Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej;
   3) Rada Pedagogiczna Liceum Ogólnokształcącego;
   4) Rada Rodziców Szkoły Podstawowej;
   5) Rada Rodziców Liceum Ogólnokształcącego;
   6) Samorząd Uczniowski Szkoły Podstawowej;
   7) Samorząd Uczniowski Liceum Ogólnokształcącego.
2. Każdy z wymienionych organów w ust. 1 działa zgodnie z ustawą o systemie oświaty i ustawą Prawo oświatowe. Organy kolegialne funkcjonują według odrębnych regulaminów, uchwalonych przez te organy. Regulaminy te nie mogą być sprzeczne ze statutem szkoły i zespołu.

§17

1. Dyrektor zespołu kieruje jego działalnością i reprezentuje go na zewnątrz.
2. Zasady powierzania i odwołania z funkcji dyrektora określają odrębne przepisy.
3. Do obowiązków Dyrektora Zespołu należy w szczególności:
   1) opracowanie dokumentów programowo - organizacyjnych Zespołu (arkusz organizacyjny, tygodniowy rozkład lekcji i zajęć pozalekcyjnych, plan nadzoru pedagogicznego, plan rozwoju szkoły, plan doskonalenia zawodowego, program wychowawczo-profilaktyczny);
   2) dobór kadry pedagogicznej oraz jej zatrudnianie, dobór pracowników niepedagogicznych i ich zatrudnianie;
   3) opracowanie zakresów czynności nauczycieli i pracowników niepedagogicznych zespołu;
   4) opracowanie regulaminu premiowania, regulaminu świadczeń socjalnych i regulaminu pracy zespołu;
   5) kierowanie całokształtem działania Zespołu, a w szczególności dyrektor:
      a) czuwa nad realizacją obowiązku szkolnego przez uczniów szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego oraz informowanie dyrektorów innych szkół o realizowaniu przez uczniów z innych obwodów obowiązku szkolnego w naszej szkole,
      b) sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą oraz stwarza warunki harmonijnego ich rozwoju,
      c) zapewnia bezpieczeństwa i higienę pracy oraz nauki,
      d) pełni nadzór pedagogiczny nad działalnością nauczycieli i wychowawców, ocenia pracę kadry pedagogicznej,
      e) współdziała z Radami Rodziców i zapewnia ich realnego wpływu na działalność Zespołu
      f) dysponuje środkami finansowymi określonymi w planie finansowym Zespołu,
      g) dba o powierzone mienie Zespołu,
      h) wnioskuje do Rady Gminy w sprawie rozwoju i poprawy bazy materialno-technicznej Zespołu,
      i) realizuje rozporządzenia ministra właściwego do spraw edukacji i Kuratora Oświaty oraz uchwały Rad Pedagogicznych zgodnie z ich kompetencjami,
      j) informuje organ sprawujący nadzór o wynikach działania Zespołu,
      k) podaje do publicznej wiadomości do końca zajęć dydaktycznych szkolny zestaw podręczników, który będzie obowiązywał w danym typie szkoły od początku następnego roku szkolnego,
      l) ustala w przypadku braku zgody wśród nauczycieli uczących danej edukacji w szkole, jeden podręcznik do przedmiotu, który będzie obowiązywał wszystkich nauczycieli w cyklu kształcenia,
      m) dokonuje zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w ramach dotacji celowej właściwego ministerstwa,
      n) podejmuje działania organizacyjne umożliwiające obrót podręcznikami używanymi na terenie szkoły,
      o) zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego o popełnieniu przez nauczyciela czynu naruszającego prawa i dobro dziecka,
   6) współdziałanie ze szkołami wyższymi oraz zakładami kształcącymi

nauczycieli w organizacji praktyk pedagogicznych;

7) stwarzanie warunków do działania w szkole wolontariuszy, stowarzyszeń i organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza i opiekuńcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności wychowawczo-opiekuńczej w szkole;
8) udzielanie na wniosek rodziców, po spełnieniu ustawowych wymogów, zezwoleń na spełnianie obowiązku nauki, obowiązku szkolnego poza szkołą;
9) organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach i na zasadach określonych w niniejszym statucie oraz statutach: szkoły podstawowej i liceum.

4. Dyrektor Zespołu ma prawo do:
   1) wydawania poleceń służbowych wszystkim pracownikom Zespołu;
   2) zatrudniania i zwalniania pracowników Zespołu;
   3) premiowania i wynagradzania pracowników zgodnie z regulaminem premiowania i nagradzania, a także udzielania kar porządkowych zgodnie z Kodeksem Pracy i Kartą Nauczyciela;
   4) przyznawania nagród, dodatków motywacyjnych nauczycielom, zgodnie z regulaminami;
   5) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, w sprawach odznaczeń, nagród i wyróżnień dla nauczycieli i innych pracowników szkoły;
   6) decydowania o wewnętrznej organizacji pracy Zespołu i jego bieżącym funkcjonowaniu;
   7) przyjmowania uczniów do Zespołu;
   8) wystąpienia z wnioskiem do kuratora oświaty o przeniesienie ucznia, który podlega obowiązkowi szkolnemu, do innej szkoły;
   9) w drodze decyzji, skreślenia ucznia liceum z listy uczniów, na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej, po zasięgnięciu opinii Samorządu Uczniowskiego;
   10) formalnej oceny pracy nauczyciela i innych pracowników Zespołu;
   11) reprezentowania Zespołu na zewnątrz.
5. Dyrektor Zespołu odpowiada za:
   1) poziom uzyskiwanych przez Zespół wyników nauczania oraz za opiekę nad dziećmi i młodzieżą;
   2) zgodność funkcjonowania Zespołu z przepisami prawa oświatowego, niniejszego statutu i regulaminu pracy;
   3) bezpieczeństwo osób znajdujących się w Zespole podczas organizowanych przez szkoły zajęć;
   4) stan sanitarny obiektu;
   5) prawidłowe wykorzystywanie środków finansowych;
   6) właściwą organizację i przebieg egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego przeprowadzanych w Zespole;
   7) zgodne z przepisami prowadzenie dokumentacji pracowniczej i uczniowskiej;
   8) sprawny obieg informacji w Zespole.
6. Dyrektor Zespołu wstrzymuje wykonanie uchwał Rady Pedagogicznej i innych organów szkoły niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały, dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór

pedagogiczny uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego. Decyzja organu sprawującego nadzór w sprawie uchwały podjętej niezgodnie z przepisami prawa jest ostateczna.

7. Dyrektor Zespołu i jego zastępcy, w realizacji swoich zadań współpracują z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.
8. W przypadku nieobecności dyrektora Zespołu, zastępuje wicedyrektor lub inny nauczyciel wyznaczony przez organ prowadzący.

§18

Kompetencje rad pedagogicznych szkół określono w statucie szkoły podstawowej i liceum.

§19

Kompetencje rad rodziców określono w statucie szkoły podstawowej i liceum.

§20

Kompetencje samorządu uczniowskiego określono w statucie szkoły podstawowej i liceum.

§21

1. W Zespole mogą być utworzone stanowiska:
   1) dwóch wicedyrektorów, odpowiednio:
      a) do spraw Szkoły Podstawowej,
      b) do spraw Liceum Ogólnokształcącego,
   2) kierownika świetlicy,
   3) kierownika administracyjnego.
2. Zadaniem osób sprawujących funkcje określone w ust. 1 jest wspomaganie dyrektora w kierowaniu zespołem zgodnie z zakresem kompetencji i przydziałem czynności.

§22

1. W zespole mogą działać inne stowarzyszenia i organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza wśród dzieci i młodzieży, albo poszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.
2. Zgodę na podjęcie działalności tych stowarzyszeń i organizacji podejmuje dyrektor, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.
3. W szkole nie mogą działać partie i organizacje polityczne.

§23

1. Organy współpracują ze sobą z poszanowaniem wzajemnej niezależności oraz zakresu kompetencji poprzez m.in.:
   1) bieżącą wymianę informacji;
   2) możliwość udziału w swoich zebraniach;
   3) możliwość składania wniosków dotyczących poprawy efektywności pracy szkoły.
2. Ustala się następujący tryb przepływu informacji między organami Szkoły:

1) zarządzenia i decyzje organu prowadzącego szkołę i organu sprawującego nadzór pedagogiczny podaje się w formie komunikatów Dyrektora Szkoły zamieszczanych w Księdze Zarządzeń, na tablicy ogłoszeń w miejscach do tego wyznaczonych i/lub przekazywanych bezpośrednio na zebraniach Rady Pedagogicznej;
2) wszystkie własne decyzje i zarządzenia Dyrektora Szkoły zamieszcza się w Księdze Zarządzeń, fakt zapoznania się z decyzją lub zarządzeniem pracownicy Szkoły potwierdzają własnoręcznym podpisem na załączonej liście;
3) informacje dotyczące bieżącej pracy Szkoły podawane są w formie komunikatów na tablicach ogłoszeń w miejscach do tego wyznaczonych z tym, że niektóre informacje mogą być przekazywane w formie komunikatów bezpośrednio na zebraniu Rady Rodziców lub podczas zebrań z rodzicami;
4) Rada Rodziców o swoich uchwałach i decyzjach informuje Dyrektora Szkoły. Informacja powinna być przekazana w formie pisemnej bądź ustnej. Dyrektor decyduje o ewentualnym przekazaniu informacji innym organom;
5) Dyrektor zawiadamia Samorząd Uczniowski o decyzjach dotyczących jego działalności za pośrednictwem opiekuna Samorządu;
6) Samorząd Uczniowski za pośrednictwem opiekuna lub bezpośrednio informuje o podjętych decyzjach Dyrektora i Radę Pedagogiczną.

3. Wnioski i opinie uchwalone na zebraniach poszczególnych organów należy kierować do Dyrektora Zespołu, który jest zobowiązany do:
   1) zapoznania się z nimi,
   2) wszczęcia toku postępowania,
   3) zasięgnięcia opinii organów i osób zainteresowanych,
   4) zajęcie odpowiedniego stanowiska poprzez wydanie decyzji.
4. Termin rozpatrywania spraw powinien być zgodny z Kodeksem postępowania administracyjnego.

§24

1. Jednym z założeń współpracy i współdziałania wszystkich organów szkoły jest tworzenie warunków minimalizujących występowanie sytuacji konfliktowych oraz umożliwienie uzgadniania spraw spornych (rozwiązywanie konfliktów) wewnątrz szkoły. Głównym miejscem analizowania, wyjaśniania i rozstrzygania zaistniałych sporów (konfliktów) są wspólne narady przedstawicieli wszystkich organów szkoły. Decyzje (stanowiska) rozstrzygające w sprawie podejmowane są zwykłą większością głosów, w głosowaniu jawnym, przy udziale 2/3 uprawnionego składu osobowego zespołu.
2. Podstawowe metody (sposoby) wykorzystywane do rozwiązywania konfliktów między organami szkoły (jak również do rozstrzygania sporów między poszczególnymi członkami społeczności szkolnej) opierają się na sprawnej komunikacji społecznej i drożnym obiegu informacji wewnątrz placówki, a w szczególności na dialogu poprzedzonym rozmową wyjaśniającą przedmiot sporu oraz cele i oczekiwania stron konfliktu.
3. Głównym mediatorem (negocjatorem) w zaistniałych sporach jest Dyrektor, który będąc kierownikiem zakładu pracy odpowiada za przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków, jak również obowiązany jest do udzielenia niezbędnych wyjaśnień i informacji {z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z przepisów szczegółowych, np. z ustawy o ochronie danych osobowych) oraz do udostępnienia obowiązujących unormowań (wykładni, interpretacji) prawnych.

4. W razie zaistnienia konfliktu między organami szkoły, zainteresowanym stronom przysługuje prawo złożenia pisemnego wniosku do dyrektora szkoły w ciągu 7 dni od dnia powstania konfliktu. Dyrektor zobowiązany jest w ciągu 7 dni wysłuchać uczestniczących w sporze i podjąć próby rozwiązania konfliktu. Rozstrzygnięcie dyrektora jest ostateczne.
5. W przypadku nie rozstrzygnięcia sporu w wyżej wymieniony sposób, dyrektor ma obowiązek zorganizować spotkanie stron, w ciągu 7 dni. Na tym spotkaniu strony przedstawiają swoje racje, ustalają stanowisko wobec zaistniałego problemu i podejmują próby optymalnego zbliżenia swoich stanowisk i rozwiązania problemu. Dyrektor może powołać komisję ds. rozstrzygnięcia danego sporu.
6. Stanowiska w sprawach spornych, przyjęte podczas wspólnych narad przedstawicieli wszystkich organów szkoły są rozstrzygnięciami ogólnie obowiązującymi i ostatecznymi, z zastrzeżeniem stanowisk (rozstrzygnięć) naruszających prawo oświatowe lub sprzecznych z wewnątrzszkolnymi unormowaniami prawnymi. Wdrażanie rozstrzygnięć niezgodnych z obowiązującym prawem wstrzymywane jest decyzją Dyrektora Szkoły, a analizowana sprawa (spór, konflikt) podlega ponownemu rozpatrzeniu, z uwzględnieniem przedłożonej przez Dyrektora wykładni prawnej.
7. W przypadku, gdy dyrektor jest stroną konfliktu, każdy z pozostałych organów deleguje po 2 przedstawicieli, którzy tworzą komisję ds. rozstrzygnięcia danego sporu. W skład komisji wchodzi ponadto przedstawiciel dyrektora.
8. Komisja rozstrzyga spór w formie pisemnej w terminie 7 dni od dnia jej powołania. Rozstrzygnięcie komisji jest ostateczne.
9. Komisja może podczas pierwszego zebrania zdecydować o wyłączeniu przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego.

ROZDZIAŁ 6
Organizacja pracy Zespołu Szkół Ogólnokształcących

§25

1. Rok szkolny rozpoczyna się z dniem 1 września każdego roku, a kończy – z dniem 31 sierpnia następnego roku. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w szkole w pierwszym powszednim dniu września, a kończą się w najbliższy piątek po 20 czerwca. Jeżeli pierwszy dzień września wypada w piątek lub sobotę, zajęcia w szkole rozpoczynają się w najbliższy poniedziałek po dniu pierwszego września.
2. Terminy rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktyczno – wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają odrębne przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.
3. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej, biorąc pod uwagę warunki lokalowe i możliwości organizacyjne szkoły może, w danym roku szkolnym, ustalić dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w wymiarze 8 dni w szkole podstawowej i 10 dni w liceum ogólnokształcącym.
4. Dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o których mowa w ust. 3, mogą być ustalone:
   1) w dni świąt religijnych niebędących dniami ustawowo wolnymi od pracy, określone w przepisach o stosunku państwa do poszczególnych kościołów lub związków wyznaniowych;
   2) w inne dni, jeżeli jest to uzasadnione organizacją pracy szkoły lub placówki

lub potrzebami społeczności lokalnej.

5. Dyrektor szkoły w terminie do dnia 30 września, informuje nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców o ustalonych w danym roku szkolnym dodatkowych dniach wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o których mowa w ust. 3.
6. W dniach wolnych od zajęć, o których mowa w ust. 3 w szkole organizowane są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. Dyrektor szkoły zawiadamia rodziców o możliwości udziału uczniów w tych zajęciach w formie komunikatu wychowawcy klasy i na stronie internetowej szkoły.
7. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły, opracowany przez dyrektora na podstawie przepisów ogólnych.
8. Dyrektor szkoły opracowuje szkolny plan nauczania na podstawie ramowego planu nauczania. Planując działania organizacyjne podejmuje konkretne decyzje dotyczące podziału godzin na przedmioty, bloki przedmiotów, przeznaczenie godzin do swojej dyspozycji na zajęcia edukacyjne, w cyklu trzyletnim dla uczniów klas I – III, w cyklu pięcioletnim dla uczniów klas IV – VIII i w cyklu czteroletnim dla liceum ogólnokształcącego.

§26

1. W Zespole funkcjonuje biblioteka, która służy realizacji:
   1) zadań dydaktyczno-wychowawczych;
   2) doskonaleniu warsztatu nauczyciela;
   3) zaspokajaniu potrzeb i zainteresowań uczniów;
   4) popularyzowaniu wiedzy wśród rodziców.
2. Z biblioteki korzystać mogą:
   1) uczniowie;
   2) nauczyciele i inni pracownicy Zespołu;
   3) rodzice uczniów ZSO.
3. Biblioteka:
   1) gromadzi i kataloguje księgozbiór;
   2) prowadzi lekcje biblioteczne;
   3) umożliwia korzystanie z książek na miejscu oraz wypożycza je do domu;
   4) sprawuje opiekę nad uczniami oczekującymi na autobus szkolny oraz uczniami nieuczęszczającymi na lekcje religii lub etyki.
4. Harmonogram godzin pracy biblioteki, zatwierdzony przez dyrektora Zespołu umożliwia dostęp do jej księgozbioru podczas zajęć lekcyjnych i po ich zakończeniu.
5. Zadania nauczyciela bibliotekarza:
   1) rozmowy z czytelnikami o książkach;
   2) poradnictwo w wyborach czytelniczych, zachęcanie uczniów do świadomego wyboru lektury i do jego planowania;
   3) informowanie nauczycieli o zakupach bibliotecznych oraz o czytelnictwie uczniów;
   4) przygotowanie analizy czytelnictwa w szkole i przedstawienie jej radom pedagogicznym;
   5) inspirowanie pracy aktywu czytelniczego i jego szkolenie;
   6) prowadzenie różnych form wizualnej informacji i propagandy książek;

7) organizowanie z aktywem bibliotecznym różnych form inspiracji czytelnictwa i rozwijania kultury czytelniczej uczniów np. bibliotecznych dyskusji nad książkami, konkursów czytelniczych, spotkań z autorami i innych imprez czytelniczych;
8) katalogowanie i ewidencję zbiorów zgodnie z zasadami ogólnymi;
9) konserwacja zbiorów;
10) wydzielanie księgozbioru podręcznego oraz wideoteki;
11) wypożyczanie i ewidencjonowanie czasopism i zbiorów specjalnych;
12) prowadzenie statystyki służącej sprawozdawczości i ocenie efektywności pracy biblioteki oraz aktywności czytelniczej i struktury zainteresowań czytelniczych uczniów;
13) sprawozdanie z pracy biblioteki dla rad pedagogicznych;
14) udział w kontroli księgozbioru (skontrum);
15) przekazywanie i przyjmowanie protokolarne biblioteki;
16) udostępnianie dzieciom i młodzieży internetu;
17) dystrybucja podręczników zakupionych w ramach dotacji ministerialnej.

6. Formy współpracy biblioteki z nauczycielami, uczniami, rodzicami i innymi bibliotekami:
1) pomoc w organizacji godzin do dyspozycji wychowawcy (gromadzenie fachowej literatury, konspektów, wypożyczanie materiałów bibliotecznych);
2) gromadzenie zbiorów z uwzględnieniem specyfiki nauczanych w szkole przedmiotów, prenumerata czasopism dla nauczycieli;
3) gromadzenie literatury o tematyce psychologicznej, pedagogicznej, wychowawczej, przydatnej w samokształceniu nauczycieli;
4) wzbogacanie działu lektur;
5) propagowanie nowości i reklama biblioteki;
6) pomoc w organizacji konkursów i imprez o charakterze ogólnoszkolnym lub pozaszkolnym (akademie, przedstawienia, dni otwarte itp.);
7) współorganizowanie lekcji przysposobienia bibliotecznego;
8) organizowania w bibliotece lekcji przedmiotowych z wykorzystaniem księgozbioru popularnonaukowego;
9) odwoływanie się przez nauczycieli do zasobów biblioteki szkolnej i współpraca z nauczycielami bibliotekarzami w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji;
10) propagowanie zbiorów biblioteki i kształtowanie u uczniów potrzeb czytelniczych poprzez wypożyczanie przez nauczycieli na prowadzone przez siebie zajęcia książek, czasopism i materiałów audiowizualnych;
11) propagowanie przez nauczycieli wśród młodzieży nawyku czytania, upowszechnianie i reklamę wartościowych książek, wskazywanie lektur do referatów, rozwijanie umiejętności samodzielnych poszukiwań oraz korzystania z nowoczesnych nośników informacji;
12) wychowawcy zachęcają do częstych kontaktów z biblioteką poprzez systematyczne sprawdzanie statystyki wypożyczeń uczniów i wręczanie nagród najlepszym czytelnikom na koniec roku szkolnego;
13) udzielanie bieżącej pomocy uczniom podczas odrabiania prac domowych, wykonywania ćwiczeń, przygotowywania do konkursów po uprzednim ustaleniu zakresu pomocy z nauczycielem przedmiotu;
14) współorganizowanie wystaw informacyjnych i tematycznych;
15) organizowanie (lub współorganizowanie) wycieczek edukacyjnych lub

turystycznych, np. na etapie planowania – dostęp do źródeł informacji turystycznej i etapie końcowym – dokumentowanie przebiegu wycieczki, pisanie sprawozdania;

16) popularyzowanie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców;
17) informowanie rodziców o stanie czytelnictwa uczniów;
18) współpraca pomiędzy bibliotekami poprzez wspólne organizowanie imprez czytelniczych, wymianę wiedzy i doświadczeń, udział w targach i kiermaszach, wypożyczenia międzybiblioteczne.

§27

Na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Komorowie obowiązuje całkowity zakaz nagrywania obrazu i dźwięku przez uczniów i osoby dorosłe. Wyjątek mogą stanowić sytuacje takie jak: nagranie potrzebne do audycji, widowiska, przedstawienia szkolnego, lekcji otwartej, publikacji na stronie internetowej itp. Zgodę na nagrywanie, w powyższych sytuacjach, wydaje Dyrektor/wicedyrektor Szkoły.

ROZDZIAŁ 7
Nauczyciele i inni pracownicy zespołu

§28

Wicedyrektor

1. W szkole tworzy się stanowisko wicedyrektora.
2. Do zadań i kompetencji wicedyrektora należy:
   1) nadzorowanie pracy zespołów powołanych do opracowania rocznego planu pracy szkoły.
   2) opracowywanie tygodniowego rozkładu zajęć.
   3) kontrola dokumentacji przebiegu nauczania wychowania, w tym nadzór nad funkcjonowaniem dziennika elektronicznego..
   4) kontrolowanie realizacji zadań zawartych w planach.
   5) podejmowanie działań zmierzających do podnoszenia poziomu nauczania i sprawności organizacyjnej szkoły.
   6) kontrolowanie dyscypliny pracy nauczycieli.
   7) otaczanie opieką nauczycieli początkujących i studentów odbywających praktyki pedagogiczne.
   8) organizowanie nauczania indywidualnego.
   9) gromadzenie informacji związanych z zagospodarowaniem czasu wolnego uczniów, pracą kół zainteresowań oraz wynikami konkursów i zawodów.
   10) organizowanie zastępstw za nieobecnych nauczycieli i prowadzenie dokumentacji w tym zakresie.
   11) rozliczanie godzin ponadwymiarowych i zastępstw doraźnych oraz naliczanie innych świadczeń wynikających z obowiązujących przepisów.
   12) planowanie i organizowanie działalności wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy.
   13) prowadzenie nadzoru pedagogicznego oraz występowanie z wnioskami do dyrektora w sprawach nagród, wyróżnień i oceny pracowników.
   14) podejmowanie starań związanych z poprawą warunków pracy i bazy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej świetlicy.
   15) zastępowanie dyrektora szkoły w czasie jego nieobecności.

§29

Nauczyciele

1. W szkole zatrudnia się nauczycieli zgodnie z kwalifikacjami określonymi w przepisach odrębnych.
2. Nauczyciel obowiązany jest:
   1) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
   2) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju;
   3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;
   4) doskonalić się zawodowo zgodnie z potrzebami szkoły;
   5) kształcić i wychowywać dzieci i młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
   6) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów;
   7) realizować zajęcia opiekuńczo-wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów;
   8) uzasadnić każdą wystawioną ocenę na prośbę ucznia lub jego rodzica.;
   9) obowiązany jest uczestniczyć w przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty;
   10) do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
3. Nauczyciele uczący w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności:,
   1) opracowanie szczegółowych kryteriów oceniania dla poszczególnych zajęć edukacyjnych i poszczególnych działów;
   2) analizowanie bieżących postępów i osiągnięć uczniów w danym oddziale;
   3) analizowanie wyników klasyfikowania i promowania;
   4) analizowanie zewnętrznych sprawdzianów diagnozujących poziom kompetencji.
4. Nauczyciel ma prawo wybrać podręcznik spośród dopuszczonych do użytku szkolnego. Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania. Dyrektor szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, dopuszcza do użytku w danej szkole zaproponowany przez nauczyciela program nauczania.
5. Do zadań nauczycieli należy zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły poprzez m.in.:
   1) dyżury nauczycielskie podczas przerw lekcyjnych zgodnie z regulaminem dyżurów,
   2) uwypuklenie w tematyce godzin wychowawczych problematyki bezpiecznego pobytu uczniów na terenie szkoły,
   3) wzmożenie działalności profilaktycznej wśród tej grupy uczniów, która – w relacjach rówieśniczych – nie sprzyja tworzeniu środowiska bezpiecznego i przyjaznego innym uczniom,
   4) informowanie na bieżąco policji o zdarzeniach noszących znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,

5) zawiadamianie policji lub sądu o okolicznościach świadczących o demoralizacji nieletniego,
6) reagowanie na wszystkie, nawet najdrobniejsze przejawy naruszenia przez uczniów zasad zachowania, dyscypliny szkolnej, w szczególności na przemoc fizyczną, agresję, używanie wulgarnych wyrazów i zwrotów, wulgarne gesty,
7) szczególne wyczulenie na nietypowe zachowania uczniów, mogące mieć związek ze zjawiskami patologii (np. narkomania, alkoholizm itp.)

§30

Wychowawcy

1. Nauczycielowi może być powierzona funkcja wychowawcy.
2. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej i opiekuńczej nad uczniami oraz tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia.
3. Wychowawca w celu realizacji zadań wychowawczych:
   1) otacza indywidualną opieką każdego wychowanka,
   2) planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia zespołowego,
   3) współdziała z nauczycielami uczącymi w jego klasie,
   4) utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu poznania potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci,
   5) współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami, świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności, także zdrowotnych oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
   6) współpracuje z zespołem wychowawców w celu wybrania programu,
   7) współpracuje z bibliotekarzem w wykonywaniu czynności związanych z nieodpłatnym wypożyczaniem uczniom podręczników szkolnych oraz przekazywaniu materiałów ćwiczeniowych, według zasad ustalonych w szkole.
4. W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, obowiązkiem wychowawcy jest organizowanie spotkań uczniów z przedstawicielami np. policji, straży miejskiej, poświęconych przykładowo:
   1) zapoznaniu z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych,
   2) nakreśleniu zagrożeń ze strony osób dotkniętych np. dewiacjami i wskazywaniu uczniom sposobów unikania kontaktów z takimi osobami,
   3) udzielaniu pierwszej pomocy w przypadkach zasłabnięć, wypadków itp. zdarzeń losowych,
   4) zwracanie szczególnej uwagi na nietypowe zachowania uczniów mogące mieć związek ze zjawiskami patologicznymi (takimi jak np. narkomania, alkoholizm, dopalacze, doznawanie przemocy bądź zadawanie przemocy innym itp.).
5. Wychowawca, który nie wywiązuje się ze swoich obowiązków lub narusza postanowienia niniejszego statutu, może być odsunięty przez dyrektora szkoły od sprawowania wychowawstwa.

§31

Pedagog, psycholog, pedagog specjalny

1. Do zadań pedagoga i psychologa należy:
   1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;

2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
3) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
   a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
   b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

2. Pedagog i psycholog szkolni powinni:
   1) zapewnić w tygodniowym rozkładzie zajęć możliwość kontaktowania się z nim zarówno uczniów, jak ich rodziców;
   2) współpracować na bieżąco z władzami szkoły, wychowawcami klas, nauczycielami, Radą Rodziców, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Policją, Strażą Miejską, szkolną pielęgniarką, świetlicą szkolną;
   3) współpracować z organizacjami i instytucjami w środowisku zainteresowanymi problemami opieki i wychowania;
   4) składać okresową informację Radzie Pedagogicznej na temat trudności wychowawczych występujących wśród uczniów danej szkoły z uwzględnieniem podjętych działań i uzyskanych efektów końcowych;
   5) prowadzić następującą dokumentację:
      a) roczny plan pracy,
      b) dziennik pracy pedagoga i psychologa szkolnego, w którym rejestruje się wykonane czynności,
      c) ewidencję uczniów wymagających szczególnej opieki wychowawczej
      d) indywidualne teczki każdego ucznia objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

§32

Do zadań szczegółowych pedagoga specjalnego należy szczególności:
1) współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
   a) rekomendowaniu dyrektorowi do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
   b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości

psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

2) współpraca z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

3) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:

a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,

b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,

c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,

d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

4) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;

5) współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny);

6) przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły lub placówki w zakresie wymienionych wyżej zadań.

§33

Logopeda

1. Zajęcia logopedyczne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zakłócenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę. Zajęcia prowadzą nauczyciele posiadający przygotowanie w zakresie logopedii lub logopedii szkolnej.
2. Do zadań logopedy należy w szczególności:
   1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy uczniów, w tym mowy głośnej i pisma;
   2) prowadzenie badań logopedycznych oraz porad i konsultacji dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji mowy uczniów i eliminowania ich zaburzeń;
   3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów, najbliższym środowiskiem ucznia;
   4) wspieranie, organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
   5) prowadzenie terapii logopedycznej indywidualnej i w grupach dzieci, u których stwierdzono nieprawidłowości w rozwoju mowy głośnej i pisma;

6) organizowanie pomocy logopedycznej dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu, przy ścisłej współpracy z pedagogiem i nauczycielami prowadzącymi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne;
7) wspieranie działań wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli, wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Logopeda szkolny powinien:
1) zapewnić w tygodniowym rozkładzie zajęć możliwość kontaktowania się z nim zarówno uczniów jak ich rodziców;
2) współpracować na bieżąco z władzami szkoły, wychowawcami klas, nauczycielami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
3) współpracować z organizacjami i instytucjami w środowisku zainteresowanymi problemami opieki i wychowania.

§34

Wychowawca świetlicy

1. Do zadań nauczyciela świetlicy szkolnej należy:
1) organizowanie dodatkowej pomocy dla uczniów, którzy nie radzą sobie z opanowaniem materiału programowego;
2) stwarzanie warunków do nauki własnej, do wyrabiania nawyków samodzielnej pracy umysłowej i samodzielnego zdobywania wiedzy i umiejętności;
3) ujawnianie i rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień dzieci poprzez organizowanie różnorodnych form zajęć w tym zakresie;
4) wyrabianie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów z otoczeniem społecznym i przyrodniczym, aktywności społecznej i samodzielności w podejmowaniu i realizacji różnorodnych zadań;
5) przygotowanie uczniów do uczestnictwa w kulturze, organizowanie rozrywki indywidualnej i zbiorowej oraz kształtowanie nawyków kultury życia codziennego;
6) kształtowanie nawyków higieny i czystości, organizowanie warunków do zachowania i poprawy zdrowia oraz upowszechnianie zasad kultury zdrowotnej;
7) organizowanie warunków dla rozwoju fizycznego uczniów, w szczególności organizowanie zajęć i gier sportowych mających na celu prawidłowy rozwój fizyczny uczniów;
8) rozpoznawanie i zapewnianie realizacji aktualnych potrzeb dzieci i młodzieży;
9) organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych dniach wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, o których jest mowa w § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie organizacji roku szkolnego z dnia 11 sierpnia 2017 roku oraz w czasie zimowej i wiosennej przerwy świątecznej.

2. Nauczyciel świetlicy powinien:
1) tworzyć dzieciom warunki do nauki własnej i udzielać pomocy w nauce;
2) wspierać dzieci najmłodsze w adaptacji do nowego środowiska;
3) rozwijać zainteresowania i uzdolnienia wychowanków poprzez stosowanie aktywnych form i metod pracy jak: warsztaty, drama, teatrzyk, kółko warcabowe, zajęcia plastyczne, techniczne, organizowanie wystaw, wycieczek, prowadzenie zajęć przez uczniów;
4) utrwalać wiedzę nabywaną na lekcjach i kształtować umiejętność jej przekazywania przez organizowanie konkursów, quizów, turniejów, rozwiązywanie krzyżówek, prowadzenie dyskusji, stwarzanie możliwości do wypowiadania się i prezentowania wiadomości;
5) łagodzić niedostatki wychowawcze rodzin i eliminować zaburzenia zachowania na zajęciach wychowawczo-profilaktycznych.

§35

Nauczyciel bibliotekarz

1. Do zadań nauczyciela bibliotekarza w szczególności należy:
   1) stałe zaopatrywanie księgozbioru bibliotecznego w nowe pozycje wydawnicze;
   2) opracowanie i udostępnianie księgozbioru uczniom i nauczycielom;
   3) współdziałanie z nauczycielami poszczególnych przedmiotów w realizacji programu nauczania i doskonalenia zawodowego;
   4) organizowanie i propagowanie czytelnictwa książek i czasopism wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
   5) organizowanie i prowadzenie w bibliotece zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych z zakresu wiedzy o książce, edukacji czytelniczej i medialnej;
   6) wdrażanie uczniów do umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy;
   7) zaspokajanie niektórych potrzeb uczniów w zakresie rozwoju ich uzdolnień, zainteresowań i zamiłowań;
   8) przyczynianie się do przygotowania uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym szkoły i środowiska lokalnego;
   9) organizowanie aktywu bibliotecznego spośród uczniów starszych klas szkoły dla zapoznania ich z zasadami funkcjonowania biblioteki szkolnej, pomocy przy wypożyczaniu książek dla uczniów, przyjmowanie zwrotów, ustawianie na półkach, a także pomocy w konserwacji księgozbiorów,
   10) wykonywanie czynności związanych z przyjęciem i nieodpłatnym wypożyczaniem uczniom, według zasad ustalonych w szkole, podręczników i materiałów ćwiczeniowych, otrzymanych w ramach dotacji celowej z Ministerstwa Edukacji Narodowej.

§36

Pracownicy niebędący nauczycielami

1. Administracja i obsługa szkoły wspomaga działalność merytoryczną szkoły.
2. Do jej zadań należy w szczególności:
   1) zapewnienie bezpiecznego stanu technicznego budynków i urządzeń;
   2) zapewnienie należytego zaopatrzenia;
   3) dbałość o terminowe realizowanie uprawnień pracowniczych w zakresie płac, odzieży ochronnej i roboczej itp.
3. Pracownicy administracji i obsługi szkoły wspomagają działalność wychowawczą szkoły i tym samym zyskują prawo do:
   1) reagowania na zachowania uczniów lub innych członków społeczności szkolnej w sposób adekwatny do sytuacji;
   2) zgłaszania dyrektorowi szkoły uwag i opinii we wszystkich sprawach dotyczących szkoły i uczniów.
4. Wymiar zatrudnienia i liczba stanowisk jest zgodna z zatwierdzonym przez organ prowadzący projektem organizacji.
5. Obowiązkiem pracownika jest:
   1) wykonywanie pracę sumiennie i starannie;
   2) przestrzeganie czasu pracy;
   3) przestrzeganie regulaminu pracy i porządku ustalonego w szkole;
   4) przestrzeganie przepisów bhp i przeciwpożarowych;
   5) dbanie o dobro zakładu pracy;

6) zachowanie w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić placówkę na szkody;
7) przestrzeganie zasad współżycia społecznego;
8) kulturalne załatwianie sprawy interesantów;
9) stosowanie się do poleceń przełożonych;
10) informowanie o zauważonych niebezpiecznych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów.

6. Szczegółowy zakres czynności dla zatrudnionych pracowników sporządza kierownik gospodarczy lub dyrektor.
7. Zakres czynności stanowi załącznik do umowy o pracę.

ROZDZIAŁ 8
Bezpieczeństwo

§37

1. Bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza obiektami należącymi do niej zapewnia dyrektor .
2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony przed przemocą, uzależnieniami oraz innymi przejawami patologii społecznej w obiekcie szkolnym, nadzór nad tym, kto wchodzi na teren szkoły sprawują: pracownik obsługi szkoły oraz dyżurujący nauczyciele.
3. Wszyscy uczniowie mają obowiązek dostosowania się do poleceń nauczycieli dyżurnych oraz pracowników obsługi szkoły podczas wchodzenia do budynku, korzystania z szatni, podczas przerw międzylekcyjnych.
4. Szkoła zapewnia uczniom opiekę pedagogiczną oraz pełne bezpieczeństwo w czasie organizowanych przez nauczycieli zajęć na terenie szkoły oraz poza jej terenem w trakcie wycieczek:
   1) podczas zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych za bezpieczeństwo uczniów odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia. Zobowiązany jest on również do niezwłocznego poinformowania Dyrektora szkoły o każdym wypadku, mającym miejsce podczas zajęć;
   2) podczas przerwy dyżur na korytarzach pełnią wyznaczeni nauczycieli zgodnie z harmonogramem dyżurów;
   3) podczas zajęć poza terenem szkoły pełną odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo uczniów ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia, a podczas wycieczek szkolnych - kierownik wycieczki wraz z opiekunami.
   4) W miejscach o zwiększonym ryzyku wypadku – sala gimnastyczna, hala sportowa, boiska sportowe, pracownie: komputerowe, chemiczna, fizyczna, nauczyciel bądź opiekun pracowni, opracowuje regulamin pracowni i na początku roku zapoznaje z nim uczniów.
5. Uczniowie powinni przestrzegać godzin wyjścia/wejścia do szkoły. Uczniom nie wolno opuszczać terenu szkoły podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych przewidzianych w planie zajęć.
6. Ucznia może zwolnić z danej lekcji dyrektor szkoły, wychowawca klasy lub nauczyciel danych zajęć edukacyjnych – na pisemną prośbę rodziców, w którym podano przyczynę zwolnienia oraz dzień i godzinę wyjścia ze szkoły.

7. W przypadku nieobecności nauczyciela, można odwołać pierwsze lekcje i zwolnić uczniów z ostatnich lekcji.
8. Opuszczanie miejsca pracy przez nauczyciela (wyjście w trakcie zajęć) jest możliwe pod warunkiem, że dyrektor wyrazi na to zgodę, a opiekę nad klasą przejmuje inny pracownik szkoły.
9. W razie zaistnienia wypadku uczniowskiego, nauczyciel, który jest jego świadkiem, zawiadamia pielęgniarkę szkolną, inspektora bhp oraz Dyrektora szkoły.
10. Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku zaistniałym na terenie szkoły pogotowie ratunkowe (w razie potrzeby), rodziców oraz organ prowadzący.
11. O wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym powiadamiany jest prokurator i kurator oświaty, a o wypadku w wyniku zatrucia – państwowy inspektor sanitarny.
12. Szkoła na stałe współpracuje z policją.

§38

1. Dyrektor, nauczyciele i pracownicy szkoły są odpowiedzialni za bezpieczeństwo i zdrowie uczniów w czasie ich pobytu w szkole oraz zajęć poza szkołą, organizowanych przez nią.
2. Sprawowanie opieki nad uczniami przebywającymi w szkole oraz podczas zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych realizowane jest poprzez:
   1) systematyczne kontrolowanie obecności uczniów na każdej lekcji i zajęciach dodatkowych, reagowanie na spóźnienia, ucieczki z lekcji;
   2) systematyczne sprawdzanie obecności uczniów zobowiązanych do przebywania w świetlicy i egzekwowanie przestrzegania regulaminu świetlicy;
   3) systematyczne sprawdzanie obecności uczniów nie uczestniczących w lekcjach religii/etyki i zobowiązanych do przebywania w bibliotece i egzekwowanie przestrzegania regulaminu biblioteki;
   4) uświadomienie uczniom zagrożenia i podawanie sposobów przeciwdziałania im;
   5) sprawdzanie warunków bezpieczeństwa w miejscach, gdzie prowadzone są zajęcia (dostrzeżone zagrożenie usunąć lub zgłosić dyrektorowi szkoły);
   6) reagowanie na wszelkie dostrzeżone sytuacje lub zachowania uczniów stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa uczniów;
   7) zwracanie uwagi na osoby postronne przebywające na terenie szkoły;
   8) niezwłocznie zawiadamianie Dyrektora szkoły o wszelkich dostrzeżonych zdarzeniach noszących znamiona przestępstwa lub stanowiących zagrożenie dla zdrowia lub życia uczniów.
3. W razie wypadku należy udzielić pierwszej pomocy, zawiadomić i wezwać pielęgniarkę, w razie potrzeby wezwać pogotowie ratunkowe (każdy wypadek należy odnotować w książce ewidencji wypadków, znajdującej się w sekretariacie szkoły).
4. Jeżeli stan zagrożenia powstanie lub ujawni się w czasie zajęć – niezwłocznie się je przerywa i wyprowadza się z zagrożonych miejsc osoby powierzone opiece szkoły.
5. Pomieszczenia szkoły, w szczególności pokój nauczycielski, pokój nauczycieli wychowania fizycznego, sale lekcyjne wyposaża się w apteczki zaopatrzone

w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

6. Nauczyciele, w szczególności prowadzący zajęcia wychowania fizycznego, podlegają przeszkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy.
7. Udział uczniów w pracach na rzecz szkoły i środowiska może mieć miejsce po zaopatrzeniu ich w odpowiednie do wykonywanych prac urządzenia, sprzęt i środki ochrony indywidualnej oraz po zapewnieniu właściwego nadzoru i bezpiecznych warunków pracy.

§39

1. W celu zapewnienia opieki i bezpieczeństwa nauczyciele, w ramach obowiązków służbowych, zobowiązani są do pełnienia dyżurów w czasie przerw lekcyjnych wg ustalonego harmonogramu. Dyżur jest integralną częścią procesu dydaktyczno-wychowawczego szkoły i wchodzi w zakres podstawowych obowiązków nauczyciela.
2. Dyżur obowiązuje wszystkich nauczycieli z wyjątkiem:
   1) bibliotekarza, nauczycieli świetlicy;
   2) kobiet w ciąży, udokumentowanej zaświadczeniem lekarskim. .
3. Harmonogram dyżurów ustala wyznaczony przez dyrektora pracownik pedagogiczny szkoły w oparciu o stały plan lekcji i po każdej jego zmianie.
4. Miejscem dyżuru są: korytarze, sanitariaty, klatki schodowe oraz w okresie korzystnych warunków pogodowych wiosną i jesienią, również plac przed szkołą i teren boisk.
5. Dyżur rozpoczyna się przed zajęciami lekcyjnymi o godz. 7.50, trwa przez wszystkie przerwy międzylekcyjne i na przerwie po zakończeniu zajęć lekcyjnych.
6. Nauczyciel przyjmujący zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, przyjmuje również jego dyżury. Jeżeli nauczyciel w tym czasie pełni własny dyżur, to wyznaczony do opracowania dyżurów pracownik szkoły wyznacza innego nauczyciela do jego pełnienia.
7. Obowiązki nauczyciela dyżurującego:
   1) nauczyciel, po zakończeniu lekcji niezwłocznie udaje się na dyżur na wyznaczonym miejscu zgodnie z opracowanym harmonogramem dyżurów;
   2) nauczyciel czynnie pełni dyżur, nie zajmuje się sprawami postronnymi, jak: przeprowadzanie rozmów z rodzicami, nauczycielami oraz innymi osobami i czynnościami, które przeszkadzają w rzetelnym pełnieniu dyżurów;
   3) odpowiada za bezpieczeństwo uczniów (eliminuje gry i zabawy zagrażające zdrowiu i życiu uczniów), porządek i ład podczas przerw międzylekcyjnych;
   4) ma baczenie, by uczniowie nie opuszczali terenu szkolnego i kontroluje zachowania młodzieży w sanitariatach;
   5) dopilnowuje, by uczniowie nie biegali w miejscach do tego nieprzystosowanych;
   6) zawiadamia dyrektora szkoły o zauważonych usterkach, które mogą zagrozić bezpieczeństwu uczniów;
   7) zawiadamia dyrektora szkoły i wpisuje do zeszytu o zauważonych podczas dyżuru zniszczeniach mienia szkolnego lub innych usterkach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczniów oraz pracowników szkoły;
   8) informuje wychowawcę o niewłaściwym zachowaniu się uczniów w czasie przerw.

8. W przypadku gdy dziecko ulegnie wypadkowi, nauczyciel dyżurny zobowiązany jest do:
   1) udzielenia pierwszej pomocy, o ile istnieje taka konieczność;
   2) wezwania odpowiednich służb medycznych;
   3) powiadomienie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku;
   4) zabezpieczenia miejsca wypadku;
   5) odnotowania zaistniałego wypadku w książce ewidencji wypadków.
9. Nauczyciel nie opuszcza miejsca dyżuru bez ustalenia zastępstwa i poinformowaniu o tym fakcie Dyrektora (zejście z dyżuru jest możliwe dopiero po przybyciu nauczyciela go zastępującego).
10. W czasie dyżuru nauczyciel współpracuje z pracownikami obsługi w celu utrzymania porządku.

§40

1. Nauczyciel wychowania fizycznego prowadzący zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne zapoznaje uczniów z zasadami bezpiecznego wykonywania ćwiczeń oraz uczestniczenia w grach i zabawach.
2. W czasie zawodów sportowych organizowanych przez szkołę uczniowie nie mogą pozostawać bez opieki osób do tego upoważnionych.
3. Nauczyciel wychowania fizycznego dostosowuje stopień trudności i intensywności ćwiczeń do aktualnej sprawności fizycznej i wydolności ćwiczących.
4. Uczestnika zajęć uskarżającego się na dolegliwości zdrowotne zwalnia się w danym dniu z wykonywania planowanych ćwiczeń, informując o tym jego rodziców (opiekunów).
5. Ćwiczenia są prowadzone z zastosowaniem metod i urządzeń zapewniających pełne bezpieczeństwo ćwiczących.
6. Bramki i kosze do gry oraz inne urządzenia, których przemieszczenie się może stanowić zagrożenie dla zdrowia ćwiczących, są mocowane na stałe.
7. Stan techniczny urządzeń i sprzętu sportowego jest sprawdzany przed każdymi zajęciami.
8. W salach i na boiskach oraz w miejscach wyznaczonych do uprawiania ćwiczeń fizycznych, gier i zabaw umieszcza się tablice informacyjne określające zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego.

ROZDZIAŁ 9
Postanowienia końcowe

§41

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących używa pieczęci urzędowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Zespół i każda szkoła wchodząca w skład Zespołu posiadają swoje pieczęcie.

§42

Zespół Szkół Ogólnokształcących posiada własny sztandar oraz odrębny w każdej szkole ceremoniał.

§43

Zespół prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z instrukcja kancelaryjną i ustaleniami ministra właściwego do spraw edukacji.

§44

1. Zasady gospodarki finansowej i materialnej Zespołu określają odrębne przepisy.
2. Podstawą gospodarki finansowej Zespołu jest roczny plan finansowy, który rozliczany jest na zasadach ustalonych dla jednostek budżetowych.

§45

W sprawach nieuregulowanych w statucie zastosowanie mają przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz przepisy aktów prawnych wewnątrzszkolnych.

§46

1. Zmiany w Statucie mogą nastąpić na zasadach wskazanych w przepisach ogólnych.
2. Wnioski dotyczące zmian w Statucie są kierowane do Rady Pedagogicznej.
3. Rada pedagogiczna uchwala zmiany i nowelizacje do statutu szkoły.
4. Treść statutu Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Komorowie jest dostępna na stronie internetowej szkoły – komorow.edu.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej - http://www.bip.sk.michalowice.pl/.
5. Upoważnia się Dyrektora ZSO do opublikowania w drodze zarządzenia tekstu jednolitego statutu.